

Zöld költségvetési átvilágítás: értékelendő a szándék, de súlyos hiányosságokra mutat rá

Fontos előrelépés, hogy a kormány végre zöld szemmel is átnézte a költségvetést, de a számok mélyére nézve kiderül: a kiadások szerkezete továbbra sem támogatja érdemben a zöld átmenetet, és jóval több közpénz megy környezetkárosító tevékenységekre, mint klímavédelemre. Schaffhauser Tibor, a Green Policy Center szakértője elemezte az átvilágítást.

Magyarország történetében először készült el a központi költségvetés zöld átvilágítása, amely azt vizsgálta, mennyiben járulnak hozzá az állami kiadások a klímaváltozás elleni fellépéshez és a környezet védelméhez. Ez mérföldkő, hiszen a költségvetés az egyik legerősebb eszköz a klímaváltozás elleni küzdelemben, és a Párizsi Megállapodás, valamint az EU irányelvei is arra ösztönöznek, hogy a tagállamok pénzügyeiket a fenntarthatósági célokhoz igazítsák.

"A cél az, hogy a nemzeti költségvetések, mint a gazdaságpolitika kulcsfontosságú eszközei, előmozdítsák a zöld átmenetet, különösen az éghajlatváltozás elleni fellépést, a biodiverzitás megőrzését és a környezeti szempontból felelős gazdaságpolitikai döntéshozatalt, és ne ellene dolgozzanak" – írja elemzésében Schaffhauser Tibor, a Green Policy Center szakértője.

A zöld átvilágítás eredménye ugyanakkor rávilágít a strukturális problémákra: a 2026-os költségvetés kiadásainak mindössze 6%-a számít zöldnek, messze elmaradva az EU 30%-os klímacéltól. Összehasonlításképpen Ausztria 9,5%-os, Luxemburg 8,7%-os, Spanyolország és Franciaország 6,8, illetve 6,6%-os arányt ért el, míg Finnország és Portugália 3,5% és 2,9% körüli zöld arányt jelentett, így Magyarország európai összevetésben a középmezőnyben helyezkedik el, de továbbra is messze keveset költ a zöld átállásra és környezetvédelemre.

Mindennek fényében - továbbá tudva azt, hogy a szakértő saját elemzése szerint 2025-ben még csak 4,8% volt ez az arány - akár azt is mondhatnánk, hogy a helyzet nem különösebben problémás. A részletek azonban világosan mutatják, hogy a közpénzek elosztásának szerkezete meglehetősen ellentmondásos. Az aránytalanságokat ékesen mutatja, hogy vasútfejlesztésre 2026-ban mindössze 6,7 milliárd forintot szán a kormány, ami 13,4 milliárd forinttal kevesebb a korábbi évhez képest, ezzel szemben közútfejlesztésre 335,5 milliárd forintot terveznek, vagyis közel ötször annyit fordítanak a közlekedés egyik legszennyezőbb formájának fejlesztésére, mint a klímabarát vasút korszerűsítésére.

A legélesebb ellentmondás az energiaágazatban látszik: a kormány 792,5 milliárd forintot tervez fosszilis energiahordozók támogatására, miközben lakossági energiahatékonysági felújításokra mindössze 2,4 milliárd forintot különít el – vagyis több mint háromezer-százszoros pénzügyi előnyt kap a klímaváltozást gyorsító fosszilis energia, mint a kibocsátáscsökkentést szolgáló felújítások.

"Nincs sok értelme egyszerre a féket és a gázt is nyomni, vagyis egyszerre költeni a zöld átmenetre, miközben az ellenkező célokra is költ egy ország" – írja Schaffhauser Tibor.

A Green Policy Center szakértője kiemeli: üdvözlendő, hogy megtörtént az első zöld átvilágítás, de a klímacélok eléréséhez konkrétan növelni kellene a zöld kiadások arányát a költségvetésben, és a zöld tervezésnek a végleges költségvetési törvény részévé kellene válnia. Ehhez hozzátartozna a

környezetkárosító kiadások átlátható bemutatása is, hiszen amíg több közpénz jut a klímaváltozást gyorsító támogatásokra, mint a környezetvédelemre, Magyarország nem tudja teljesíteni a saját klímacéljait.

A költségvetés zöld átvilágítása tehát fontos és szükséges lépés volt, de önmagában nem elegendő. Ha valóban nyerni akarunk a klímaváltozás elleni harcban, a közpénzek elköltésének szerkezete is a zöld átmenetet kell, hogy szolgálja – és ne konzerválja a múlt káros szokásait.

További információk: <https://masfelfok.hu/2025/08/05/zold-atvilagitas/>

Sajtókapcsolat:

- Schaffhauser Tibor, szakértő
- Green Policy Center
- tibor.schaffhauser@greenpolicycenter.com

Eredeti tartalom: Másfelfok

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/24576/zold-koltsegvetesi-atvilagitas-ertekelendo-a-szandek-de-sulyos-hianyossagokra-mutat-ra/>